

ئەمەریکا باجی کەگەنگایەتی خۆی دەدات

ئەمجد شاکەلی

دەسگاکانی ڕاگەیانندی ئەمەریکا و ئەوروپا و تەنانەت تاکی ئاسایی ئەوروپاییش، کە باسی ڕووداوەکانی 11 ئەیلوولی 2001ی ئەمەریکا دەکەن، ھەر دەلێی سنووریک یا ھێلیک بە نیوان دوو جیھاندا یا دوو مێژوودا، دەکێشن و پێیان وایە، کە مێژووی پاش 11ی ئەیلوول جیاوازی لە مێژووی پێش 11ی ئەیلوول و پێیان وایە ئیدی جیھان ھەرگیز ئەوەی جارێ نایە. ئەمەریکایی و ئەوروپایی، لە کێشانی سنوور و ھێل و مەرزدا، گەلیک زێرەکن و چاکی لێدەزانن. مەگەر ھەر ئەوان نەبوون و نین، کە لە سەر میزی خواردنەو و قوماڕ، بە راستە، تەواوی ئەفریقایان وەک پاقلاو، بە سەر دەیان دەولەتدا، بەشیوەتەو. مەگەر ھەر ئەوان نین، کە ھەر گەلیک و ھەر ھۆزێکی جیھانی سییەمیان، لەتوپەت کردووە و نیووی خانەوادەییەکیان خستوووەتە بئەستێ دەولەتیکەو و نیووەکی دیکەشی لەویدیوی سنوورەوویە و مەگەر تەنێ لە خەوند، یەکدی ببیننەو. نمونەش: عەرەب، بەلووچ، پەشتو، تاجیک، کورد، دورزی، ئازەری و... لە ولاتانی دەقەرەکی خۆمان- و تەواوی ئەفریقا و ئەمەریکای خواروویش. تاکی ئاسایی ئەوروپایی و خۆراوایی و ئەمەریکایی، چون ھەسپی گالیسکەکیشی، ئەملا و ئەولا و چاوگیرا، بێر دەکەنەو و رادیو و تەلەفزیوون و ڕۆژنامە و ئینتەرنێت و سیاسەتکارانی خۆیان چ دەلێن، ئەمانیش ھەر ئەو دەبیسن و تێدەگەن و دەلێنەو و ھەر ئەوەش بەراست دەزانن. ھەرچی ئەو ڕووداوەی 11ی ئەیلوولە، کە ئەمەریکا و تەواوی ئەوروپای ھەژاند، بەراستی و سەدەسەد، ھێشتا بۆ ھیچ کەسێک ئاشکرا و ڕوون نایە، کە کێ ئەنجامی داوہ یا راستتر کێی لە پشتمەو بوو! ئەمەریکا و ئەوروپا و ڕۆژاوا، لە بیانو دەگەرێن و مەبەستیان تەنێ دەستەبەک یا خەلگەلێکی دیاریکراو نایە، کە بە نیوی تەرۆریست و تەرۆریزمەو، لەبەینیان بێن، بەلکە مەسەلەکە فرە لەو گەورەتر و بەربلاوترە. ئەگەر بمانەوێت لە کارەساتی 11ی ئەیلوول تێبگەین، گەرەکە ئاوریک لە پاشخان و پێشینی ئەو ڕووداوە بدەینەو. ئەوەی کە 11ی ئەیلوول ڕوویدا، ھیچ لەوەی کە لە سەفارەتخانەکانی ئەمەریکا لە بەیرووت و تەنزانیا و کینییا، ڕوویاندا، جیاوازی نایە. ئەمەریکا بەو توشبوون و لێقەومانە، باجی سیاسەتی چەوتی خۆی و کەگەنگایەتی و نێرەکەرایەتی خۆی دەدات. ئەگەر ئەمەریکا و ئەوروپا و خۆراوا باس لە تەرۆریزم و تەرۆریست دەکەن، خۆ دیرۆکی خۆیان، ھەموو خەلتانی خوین و دیرۆکی تەرۆریزمە و بەشی زۆرینی کارەکانیان بەرانبەر جیھانی سییەم و ھەژارانی جیھان و گەلان و ولاتانی بئەست، کارگەلێکی تەرۆریستانە بوو. بۆ خۆیان گەورەترین و ھێزدارترین و تواناترین تەرۆریستی ئەم دنیا یەن. مەگەر جەنگی خاچەلگەری مەسیحییان بەرانبەر ڕۆژھەلاتی موسوڵمان، کوشتن و بردن و بەکێلەکردنی رەشپێستانی ئەفریقای لە ئەمەریکا و بۆ ئەمەریکا، لەنیو بردنی ئیندیانیەکانی ئەمەریکای خوارو و سەرۆو، ئەبۆریجینەکانی ئەوسترالیا و ماورییەکانی نیوزیلاند و کوشتنیان و کردنیان بە مەسیحی و سەپاندنی زمانی ئینگلیزی و ئیسپانیۆلی بە سەریاندا و سەپنەووی فەرھەنگیان و پاشتریش ھێشتنەویدان لە ناوچە دیاریکراویدا، وەک چۆن باخچە ئازەلان، ئازەلی بەستەزمانی تیدا بەند دەکری، داگیرکردنی بەشی زۆری ئاسیا و ئەفریقا و ئەمەریکای خوارو و دابەشکردنیان لە نیوان ولاتانی ئەوروپادا و تالانکردن و ڕووتاندنەویدان، داگیرکردنی ئەلجەزایر و شەھیدکردنی پتر لە یەک میلیۆن مرقۆی ئەو ولاتە، جەنگی فیتنام، بۆمبارانی ھیرۆشیمە و ناگازاکی، بۆمبارانکردن و وێرانکردنی عیراق و برسیکردنی ولاتیک، کارەساتەکانی ڕوواندا و ئەفریقای خوارو و لیبیا، ئابلۆقە ئابووری کووبا و لیبیا و عیراق و ئێران، چاندن و قوتکردنەووی ئیسرائیل لە نیوجەرگە ڕۆژھەلات و جیھانی ئیسلامیدا و ڕۆژانە کوشتنی فلسینیان، دژایەتی شۆرشێ ئیسلامی

ئیران و تەواوی شۆرش و بزاقە پزگاریخوازهکانی جیهان، پووخاندى ئاللىندى و کۆمەكکردن بە پینۆشی و کوشتنى خەلکی چىللى، دەسەلاتگرتەندەستى نازىزم و فاشىزم و تاوانەکانیان و... سەدان کارى دىکەى لەم جۆرانە، کارگەلێکی تەرۆرىستانە نین! ئەگەر ئەوانە تەرۆرىزم نەبن، ئەوا هیچ شتێک لەو دنیاىدا تەرۆرىزم نییە. مێژوو لە کەن مەژووی پۆژاواى تەنئى مێژووی ئەوروپا و ئەمەرىکای سەرۆه و لە دەریی ئەو مێژووه، ئەوان مێژوویەکی دیکە نابینن و نانس و ناخویننەوه. خۆراواى سەرمايهدارى تا سۆسیالیزم و کۆمۆنیزم لە ئارادا بوون، تەواوی هیزیان بۆ لیدانى ئەوان تەرخان کردبوو و جارنايش بۆ لیدانى کۆمۆنیزم، ئىسلامیان بە دۆستى خۆیان دادەنا. لە دواى پووخاندى کۆمۆنیزم، ئىدى پۆژاوا، ئىسلام بە نەیارى سەرەکیى خۆى دەزانیت. تیۆرى "کۆتایى مێژوو"، کە "فۆکۆیاما"، هینایە ئاراوه و تیۆرى "مەملانئى یا جەنگى ژىاریهکان"، کە "سامۆئیل هینتینگتۆن"، هینایە ئاراوه. بە ئاشکرا باس لەوه دەکەن، کە ئەیدىۆلۆژىای سەرمايهدارى بە تەواوتى بە سەر تەواوی ئایدیۆلۆژىاکانى دیکەدا سەرکەوت و بەوهى کە شارستانىیهت و ژىاریى ئەمەرىکا، مارکسىزم و کۆمۆنیزمى بەزاند و بەسەریدا سەرکەوت، ئىدى تاکە کۆسپێک کە لە رێگەدا مابیت، ئىسلامە و ئەویش بە لەتوپەت و بەشەشکردنى گەل و نەتەوهکانى، ئىدى دەستى بەسەردا دەگیریت و هیچى نامىنیت و سەرمايهدارى خۆراوا و ئەمەرىکا دەبیتە شارپێگەى مەژوايهتى. کە مارکسىزم و کۆمۆنیزم—دیاره لە شیوهى ئەو دەولەتە تۆتالیتێر و داخراو و مەژووسەرکوتکرانەدا، کە بە درۆ نیوى سۆسیالزىمان لە خۆ نابوو و لە پێشى هەموویشیانەوه، یەکیهتى سۆقییت—پووخا، ئىدى ئىسلام بوو بە دۆزمنى سەرەکیى پۆژاوا. پێش چەند سالیک، دواى پووخانى دیوارى بەرلین و هەلۆهشانهوهى سۆقییت، گەتوگۆیهکی تەلەفزیۆنىم لەگەل نووسەرى ئىنگلیزى جوولەکەرەگەزدا، "ئەنتۆنى بویرجز"، لە یەکیک لە کەنالەکانى سویدەوه چاوپێکەوت، ئەو کابرایە زۆر بە راشکاوى دەیگوت، کە وا کۆمۆنیزم پووخا و ئىستا ئىدى، خەتەریکی مەزن، کە لە بەرانبەر خۆراوا و ئەوروپادا هەبیت، ئىسلامە. ئەم خەلکەى کە ئەورۆکە پۆژاوا و ئەمەرىکا و ئەوروپا نیوى تەرۆرىست و ئەوانەیان لیدەنن، دوینیکە لە پیناوى بەرژەوهندى خۆیاندا و بۆ دژایهتى کۆمۆنستانى پووس، پینان دەگوتن "مجاھیدین" و هەموو کۆمەکێکیان پێ دەکردن. سى. ئای. ئەى، بۆ خۆى چەکی پیدەدان و مەشقى پێ دەکردن. ئەگەر جارنا دەنگێک لە رۆژەلاتەوه یا لە هەر سووچ و قوژبنیکى ئەم دنیاىهوه، بۆ خۆناسینهوه و پاوەستان لە سەر پێى خۆ، بەرز بووبیتەوه، وەک غاندىهەک، ماویک، بنبىلايهەک، لۆمۆبايهەک، گىقارايهەک، خومەینىهەک، ماندىلايهەک یا کاسترۆيهەک، ئەوا خۆراوا و ئەوروپا و ئەمەرىکا هەموو دنیاىان کردووه بە گژیدا و بە ریزپەر و چەوت و دژەشارستانىیهت و دژەژىارى دانراون. شارستانىیهت و ژىاریيش بە لای پۆژاواوه، تەنئى ناشارستانىیهت و ناژىاریى ئەمەرىکای بێفەرەهەنگە. ئەمەرىکا و ئەوروپا و خۆراوا، سیاسەتکار و کارگێر و هەلسوورپینەر و کۆمۆنىست و چەپ و موسولمان و شۆرپشگێرى، سازشکار و ترسنۆک و پوولەکی و جاسووس و خۆفروش و ساختەجى و فریودەر و سووک و هەرزەیان دەویت، بۆ وهى بۆ خۆیان و بە ئارەزووى خۆیان، بیانجولینن و کاریان بە سەردا دابەش بکەن. مەبەستى راستەوخۆ و سەرەکیى ئەمەرىکا و پۆژاوا، لە کۆتایى مێژوو و جەنگى ژىارى و شارستانىیهتەکان، ئەمەرىکایان و ئەوروپایان و خۆراواىیان و ئەمەرىکا و تاساندنى هەموو جیهانە و تاساندنى هەموو دەنگىکى برێک لە خۆیان جیاواز. ئەوروپا و ئەمەرىکا و پۆژاوا، جیهانیکى یەکرەنگ و یەکفۆرم و یەکبچمیان گەرەکە. دەیانەوهى هەموو جیهان لەفەن (وەک) ئەوان بىر بکاتەوه و لە خولکەى ئەواندا بسوورپیتەوه، هەر بۆیه بە جیهانگەرى (عەولەمەGlobalisation، و بە پڕۆژەى جاسووسى "ئىشلۆن Echelon" هوه، دەیانەوێت تەواوی جیهان بئەمەرىکینن و بىخەنە ژێر چاودێرى و کۆنترۆلى خۆیانەوه. ئەمەرىکا و ئەوروپا و خۆراوا، شەو و رۆژ دەهۆل بۆ دیموکراسى

لێدەدەن، لێ ئەوان دیموکراسییان بۆ خۆیان دەوێ، نەک بۆ جیهانی سییەم و چوارەم و دەیهەم. دیموکراسی پۆژاواوی دەکاتە هەلبژاردن و کە زۆرینە بر دەوێ (برەندە) ¹ بوو لە هەلبژاردندا، دەبێ کە مینە ملی بۆ کەچ بکات و قایل بێت بەوێ، کە زۆرینە کارگێڕی حوکومەت بگرتتە دەست، کەچی لە ئەلجەزایر، کە ئیسلامییەکان بە گۆڕەوی دیموکراسیی خۆراواوی لە هەلبژاردندا بردیانەو و دەبوو کارگێڕی بگرنە دەست، پۆژاوا لێنەگەر و دەسبەجێ لێدران و پاوکران. لە تورکیا حیزبی رەفاه ²، کە دیموکراسییانە خۆراواویانە، بریدیەو و کارگێڕی گرتە دەست، دواتر لەشکر بە فەرمانی پۆژاوا، چونکە وەک دەسگایەک بۆ خۆی سەر بە خۆراواویە، وەدەریان نان. تەواوی دیرۆکی مرقاویەتی، ملانی و پیکدادان و جەنگیکە، لە نیوان زۆردار و زۆرلیکراو، موعاویە و عەلی، دەوڵەمەند و هەژار، چەوسینەر و چەوساوە، یەزید و حوسەین، دارا و نەدار، داگیرکەر و داگیرکراو، عوسمان و ئەبوزەر، سەردەست و بئەست، سەرمایەدار و کارگەر، تیر و برسی، سەرمایەداری و سۆسیالیزم، بەشخۆر و بەشخورا، ئیمپریالیزم و گیقارا، ئەنفالکەر و ئەنفالکراو، پینۆشی و ئاللیندی، هیزدار و بیهیز و دەسەلاتدار و بئەدەسەلاتدا، من بۆ خۆم لایەنگر و لەتەک و سەر بە زۆرلیکراو، عەلی، هەژار، چەوساوە، حوسەین، نەدار، داگیرکراو، ئەبوزەر، بئەست، کارگەر، برسی، سۆسیالیزم، بەشخورا، گیقارا، ئەنفالکراو، ئاللیندی، بیهیز و بئەدەسەلات دەزانم و لە خانەیی ئەواندا و پینۆشی وایە هەلوێستی راست و دروست و مرقاوەش دەبێ وایە. ئەمەریکا و ئەوروپا و پۆژاوا، لە بەرژەوێندی سیاسی و ئابووری و فەرھەنگیی خۆیانەو و بێ گۆیدانە هیچ ئاکار و پەوشت و پەوتار و بەھایەکی مرقاوە، دەنۆرنە جیهان و ئەگەر حیساب بۆ خەڵکانی دیکەیی ئەو دنیاوەش بکەن، ئەوا حیساب بۆ خەڵکانیک دەکەن، کە بۆ بەرژەوێندیان و بە قازانجیان، کار دەکەن، یا دژی بەرژەوێندیان کار دەکەن و زیان بە قازانجیان دەگەینەن. ئەمەریکا و ئەوروپا و خۆراوا، هیندە ملھور و لووتبەرز و رالەخۆبوون، کە تاکە یەک زمان تێدەگەن، ئەویش زمانی زیانیگەیان و لێدانی رەگی ئابووری و سووکایەتیکردنە بە سیاسەتیان. مەزنترین ترقۆکردن و سووکایەتیەکیش، کە تا ئەوڕۆکە بە ئەمەریکا کرابێت، شکستیان لە قییتنام، گرتنی سەفارەتەکەیان لە تاران لا لایەن شۆرشگێڕانی پێرەوانی ئیمامەو، لە سەرەتای شۆرشیی ئێراندا، تەقاندنەوێ سەفارەتەکانیان لە بەیرووت و کینیا و تەنزانییا و دواتریش ئەمەیی 11ی ئەیلوولە. کورد کە بۆ خۆی بەشیکە لە، نەک جیهانی سییەم، بەلکە جیهانی دوای بیستەمیش، زۆر سەیرە، کە هیندە و بەو خەستیە، دەم لە جیهانگەری دەکووتیت و دژە تەرۆریزم و ئەوانە قسە دەکات. دیارە کە دەلێم کورد، مەبەستم نووسەر و ئەھلی قەلەم و سیاسەتکارانیەتی، دەنا برسی و چەوساوە و بئەدەسەلات و هەژار و خەڵکانی چینیەکانی خوارەوێ جفاکی کوردی، ئەو جۆرە فشانە ناکەن و ئەوان "بۆ نان دەگەرین و خەرپزە بەلایانەو ئەو". دەلێن "ئەسپیان نال دەکرد، قرژانگیش لاقی هەلدەبێ". کورد، کە بە درێژایی میژوو، لە پەراوێزی پووداوەکاندا بوو و هەمیشە کارتیکراو بوو و پۆلیکی لاوەکیانەیی بزویناوی پارسەنگاسای یارمەتیدەری هەبوو و خەڵک حیسابی تەرۆریستی بۆ خۆی دەکات - کوردی عیراق لە لایەن عیراقەو، کوردی تورکیا لە لایەن تورکیاوە و کوردی ئێران لە لایەن ئێرانەو، بە تەرۆریست دادەنرین، لێ کوردی عیراق لە لایەن ئێرانەو و کوردی تورکیا لە لایەن عیراق و ئێرانەو و کوردی ئێران لە لایەن عیراقەو بە پینۆشەر و تیکۆشەر و خەباتکار دادەنرین. لە چاوی پۆژاوایشەو تیکدانێ نەخشەیی هەموو دەوڵەتیک، ئەگەر لە سەر دەستی خۆیان و بە قازانجی خۆیان نەبێت، کاریکیی

¹ لە بری "براو"، من وشەیی "براو"م بێ هەلەییە، چونکە "براو" لە سەر کیشی "کراو" و "سراو" و "خوراو" و ئەوانە دیت، کە دەکاتە حالەتی کارتیکراویی نەک کارایی.

² دواتر بوو بە فەزێلەت.

تەرۆریستانهیه- کهچی پێی وایه ئەگەر دژی تەرۆریزم و ئیسلام و ئەوانه قسان بکات، ئیدی حیسابی شارستانی و ژیاڕیی بۆ دهکهن و بهوهش دهچیته ژێر چهترهکهی ئەمهریکا و ئەوروپا و خۆراواوه. هەر ئەو ئەهلی قهلهم و سیاسهتکارانهی کورد، که ئەورۆکه سهرحهم بوونهته دهرویشی ئەمهریکا و پۆژاوا و کهمهنکیشی تهکیهکانی "کۆشکی سپی" و "10 Downing Street" بوون، تا دوینێ رېبوارانی تهریقهتی مارکس و لێنین و هاوړی ماو بوون. من ئیستاش وهک ههموو دهمیکی دی، پیم وایه، ئەم خۆراوازهدهیی و ئەوروپا زهدهیی و ئەمهریکازهدهیی، خۆخهلهتاندن و دهرده و دهشی ههرحی زووتره، به شوین دهرمان و چارهسهرهکهیدا بگهړیین و لهو بازنهیهی که تیکهوتووین، خۆ قوتار کهین. کوردیش وهک تهواوی چهوساوهکانی دیکهی جیهان، دهشی وهدووی کهسایهتی و ناسنامهی خۆی بکهویت و خۆی بدۆزیتهوه و دژی ههموو ئەوروپاییاندن و ئەمهریکاییاندن و پۆژاواویاندنیک بوهستیتهوه.

2001-10-8

تیبینی کوردستان نیت:

ئهم نووسینه بېرۆزچونی حارهنه کههت، کوردستان نیت له ناوهرۆکه کهی بهرپرسار نیه.